

FIȘA DISCIPLINEI

Introducere în arheologie

Anul universitar 2025–2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de Istorie în Limba Maghiară
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Licență (BA)
1.6. Programul de studii / Calificarea	Arheologie, Istoria artei
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Introducere în arheologie				Codul disciplinei	HLM1207
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. univ. David-Timotei Petruț				
2.3. Titularul activităților de seminar							
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					36
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					0
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				70	
3.8. Total ore pe semestru				98	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Posibilități de proiectare, conexiune internet

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	- CP 3. Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate. - CP 4. Utilizarea metodologiei de bază a unor științe auxiliare ale istoriei (conexe arheologiei): numismatica și epigrafia. - CP 5. Utilizarea adecvată a bazelor metodologiei cercetării arheologice teoretice (principiile analogiei, tipologiei, cronologiei, chorologiei, stratigrafiei) și practice, de teren.
Competențe transversale	- CT 1. Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. - CT 2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. - CT 3. Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul dorește să asigure o pregătire teoretică pentru o disciplină științifică care se practică în special pe teren. Metodele arheologiei par să fie prin excelență practice, ele pot fi însușite pe teren, prin activitatea desfășurată pe șantierele arheologice sau în cadrul unor echipe de cercetare. Însă fără o pregătire teoretică prealabilă ea nu are succes. Cursul ia în discuție toate aspectele legate de cercetarea arheologică, a posibilităților de interpretare a rezultatelor etc., dorind să asigure informațiile de bază necesare practicării acestei discipline științifice.
7.2 Obiectivele specifice	Formare teoretică și practică, însușirea principalelor metode de cercetare, de prelucrare, interpretare adatelor, întocmirea unor lucrări științifice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere	Proiecții multimedia	
2. Epistemologia arheologică	Proiecții multimedia	
3. Istoria teoriei și practicii arheologice	Proiecții multimedia	
4. Noțiunile de bază ale arheologiei	Proiecții multimedia	
5. Identificarea siturilor	Proiecții multimedia	
6. Cercetarea de teren	Proiecții multimedia	
7. Prelucrarea, conservarea și restaurarea materialului arheologic	Proiecții multimedia	
8. Datarea relativă (stratigrafia, tipocronologia, seriația)	Proiecții multimedia	
9. Datarea absolută (dendrocronologia, radiocarbon, termoluminiscentă)	Proiecții multimedia	
10. Dimensiunile interdisciplinare ale cercetării de teren	Proiecții multimedia	

11. Dimensiunile interdisciplinare ale prelucrării materialului arheologic	Proiecții multimedia	
12. Posibilitățile interpretării arheologice	Proiecții multimedia	
13. Legislația arheologică și a protecției patrimoniului	Proiecții multimedia	
14. Vizită pe un sit arheologic	Prezentare, problematizare, dezbateri	

Bibliografie

- Bartos-Elekes Zs., Bevezetés a térképészetbe egyetemi hallgatóknak, Kolozsvár 2007.
- Bartosiewicz L., Régenvolt háziállatok. Bevezetés a régészeti állattanba, Budapest 2006.
- Bârză, Ligia: Arheologie generală. București, 1991
- Cărciumaru, Marin: Peleoetno-batonică. Iași, 1996
- Ciută, Marius-Mihai: Metode și tehnici moderne de cercetare în arheologie. Note de curs. Alba Iulia, 2003
- Detrekői Ákos-Szabó György: Bevezetés a térinformatikába. Budapest, 1995
- Gyenis Gy., Hajdu T., Emberré válás. Az ember biológiai és kulturális evolúciója, Budapest 2017.
- Kiszely István: Sírok, csontok, emberek. Budapest, 1976
- László A., Introducere în arheologie, Iași 2006.
- László A., Keltezés a régészetben. A radiokarbon kormeghatározás, Kolozsvár 2008.
- Molnár Zs., A kőkortól a bronzkorig. Az ősrégészeti kutatás elméleti alapjai, Kolozsvár 2014.
- Müller R. (főszerk.), Régészeti kézikönyv, Budapest 2011.
- Rachet, Guy: Universul arheologiei, I-II. București, 1977
- Renfrew, C., A civilizáció előtt. A radiokarbon-forradalom és Európa őstörténete, Budapest 1995.
- Renfrew, C., Bahn, P., Régészet. Elmélet, módszer, gyakorlat, Budapest 2005.
- Selmeczi László: Régészeti alapismeretek néprajz szakos egyetemi hallgatók számára. Debrecen, 1993
- Udrescu, Mircea-Bejenaru, Luminița-Hrișcu, Carmen: Introducere în arheozoologie. Iași, 1999
- Unger J., Bevezetés a térképészetbe, Szeged 2004.
- Bartosiewicz L., Régenvolt háziállatok. Bevezetés a régészeti állattanba, Budapest 2006.
- Gyenis Gy., Hajdu T., Emberré válás. Az ember biológiai és kulturális evolúciója, Budapest 2017.
- Harris, E. C., A régészeti régeltan alapelvei, Budapest 2010.
- Kreiter A., László A., Keltezés a régészetben. A radiokarbon kormeghatározás, Kolozsvár 2008.
- Molnár Zs., A kőkortól a bronzkorig. Az ősrégészeti kutatás elméleti alapjai, Kolozsvár 2014.
- Müller R. (főszerk.), Régészeti kézikönyv, Budapest 2011.
- Renfrew, C., A civilizáció előtt. A radiokarbon-forradalom és Európa őstörténete, Budapest 1995.
- Renfrew, C., Bahn, P., Régészet. Elmélet, módszer, gyakorlat, Budapest 2005.
- Siklósi Zs., A régészeti kultúra fogalmának változása és az etnikai identitás azonosítása az ősrégészeti kutatásokban, Korall 7/24-25 (2006) 73-88.
- Visy Zs. (főszerk.), Magyar régészet az ezredfordulón, Budapest 2003.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Bibliografie		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Activitate arheologică în instituții sau societăți specializate.
- Activitate în domeniul protecției patrimoniului, în turism, etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea conținutului cursului și al bibliografiei	Examen scris din subiecte bazate pe materia predată și bibliografie	70%
	Prezență de minim 70% la cursuri		30%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

	Nu se aplică.							

Data completării:
25.05.2025

Semnătura titularului de curs
Lect. univ. David-Timotei Petruț

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
...25.05.2025

Semnătura directorului de departament
Conf. univ. Nagy Róbert Miklós

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".